

...od choroby, wojny, głodu...

Teatr narodził się z rytuału religijnego; zarówno w antycznych Grecji, kiedy to z obrzędów ku czci bogini Demeter i Dionizosa narodziło się widowisko teatralne, przekształcając centralne miejsce obrzędu — ołtarz — w późniejszą scenę, jak i w czasach nowożytnych, kiedy to teatr odrodził się najpierw w kościołach, jako widowiska liturgiczne, późniejszy teatr misteryjny, przywołujący wydarzenia opisane w Nowym Testamencie by, oddalając się od miejsc modlitwy, nabrać świeckiego charakteru, stać się miejscem i sposobem artykułowania refleksji o świecie i człowieku.

Obrzęd religijny i łącząca się z nim modlitwa w równym stopniu towarzyszyły człowiekowi jak i zrodzona zeń sztuka teatru. Po dziś dzień też teatr, który uzyskał rangę sztuki uniwersalnej i niezależnej, wraca do swoich korzeni, nawiązując do tradycji religijnej, niekiedy z archeologiczną wiernością li tylko odtwarzając dawne formy liturgiczne i misteryjne, niekiedy nadając im nową

wartość intelektualną i estetyczną.

Do historii teatru nie tylko polskiego, ale i europejskiego przeszły dokonania w tym względzie Kazimierza Dejmka: inscenizatora tak głośnych przedstawień, jak „Dialogus de Passione” czy „Żywot Józefa”. Wokół teatru religijnego, obrzędowego, czerpiącego ze skarbnicy kultury staropolskiej oscylują również zainteresowania twórcze drugiego obok Dejmka reżysera, który stworzył własną formułę widowisk teatralnych — **Jana Skotnickiego**: Jest on razem z Markiem Kołowskim twórcą scenariusza teatralnego, który powstał z inspiracji polskimi modlitwami, od najstarszych po stosowane do dziś. Tytuł reżyserowanego właśnie na koszalińskiej scenie spektaklu brzmi: „**Modlitewnik polski**”, zaś do współpracy przy realizacji widowiska jego reżyser Jan Skotnicki zaprosił takie znakomitości jak **Ernest Bryll**, **Tadeusz Głuszczak** — specjalista w kwestiach ruchu scenicznego, **Adam Kilian** znakomity

scenograf. Opracowanie muzyczne jest dziełem **Lucyny Hermanowicz** oraz **Jerzego Dobrzańskiego** — oba nazwiska należą do znawców przedmiotu.

W widowisku występują: **Irena Adamiak**, **Henryka Bielawka**, **Fwa Nawrocka**, **Zofia Grabowska-Woźnik**, **Zdzisław Derebecki**, **Zbigniew Grabski**, **Jacek Kuzdak**, **Krzysztof Tuchalski** oraz **Feliks Woźniak**.

„**Modlitewnik Polski**” będzie to widowisko, w którym zawarty został wizerunek człowieka i jego życia rozpiętego pomiędzy poszukiwaniem świętości, sacrum, a problemami doczesnymi, profanum, wpisanymi w cykl rodny. Nie znajdziemy tam zindywidualizowanych bohaterów ani opowiadanej na scenie fabuły — znajdziemy refleksję nad odwieczną walką człowieka o przetrwanie, o nadanie wartości czasowi danemu tu, na zie-

mi i poszukiwaniu jego wartości uniwersalnych.

Premierowe przedstawienie zaplanowane jest na 27 maja, przy czym będzie to spektakl, na który Kuria Biskupia pragnie zaprosić wszystkich, którzy włączyli się w przygotowania do wizyty papieża Jana Pawła II w Koszalinie. Po raz drugi widowisko prezentowane będzie na scenie koszalińskiego teatru 28 maja, po czym zawędruje do największych kościołów województwa koszalińskiego, by w naturalnej dla tej formuły teatru scenarii świątyni, przemówić słowami tekstów modlitewnych, niekiedy zapomnianymi a jednak współtworzącymi kulturę i mentalność polską.

Dodajmy, że widowisko przygotowywane w koszalińskim teatrze będzie swoistą premierą, bowiem oryginalny scenariusz powstał w oparciu o teksty dotąd nie wykorzystane w teatrze.

(m.k.)